

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

III. Amatus Episcopus Oloronensis, Legatus in Aquitania. Item Geraldus
Cardinalis Ostiensis. Quid Aquitanicæ legationis nomine
comprehenderetur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

apostolicam sedem remitterentur.

II. Decreverat quidem synodus Sardicensis posse Episcopum Romanum, si ita existimaret, Legatum à latere suo in provincias mittere, illic cum Episcopis provincie judicaturum revisionem causæ Episcopi depositi. Satis modestè observata est hæc lex usque ad seculum decimum, nequicquam promovente Nicolao primo, qui confilium iniverat vertendi legationes hujuscemodi in consuetudinem ordinariam, eo prætextu, quod, ut recenter inventum fuerat, irrita forent Concilia generalia quæ non cum auctoritate apostolica sedis habita erant. Post annum millesimum necessarium vñsum non est prætaxi ad mittendos Legatos judicia appellationum. Quippe Alexander secundus jus mittendorum Legatorum ex eo capite arcessit circa annum millesimum sexagesimum secundum quod cura universalis Ecclesia eum cogat mittere ad vicem suam personas quæ visitent Ecclesiæ, cùm id ipse efficeret per se non possit. Certum quidem est ei incumbere sollicitudinem Ecclesiæ universalis. At novum est cùm dicitur ex ea sollicitudine sequi ut teneatur ad personalem diœceseon visitationem, id enim ad unumquemque Episcopum pertinet in sua diœcesi. Ministerium autem Romani Pontificis in eo tantum versatur ut ad eum maiores causæ & appellationes referantur; qui busipse providere tenetur secundum canones. Attamen Alexander secundus axioma illud innuens tanquam certum, hinc occasionem sumit probandi necessitatem mittendi in Gallias Petrum Damiani Cardinalem Ostiensem eum dignitate Legati, qui illic personam Pontificis representaret. Epistola Alexandri scripta est ad Archiepiscopos Rhemensem, Senonensem, Turonensem, Biturigensem, & Burdegalensem: cuius hæc sunt verba: *Non ignorat sancta vestra fraternitas, dilectissimi, quod ex auctoritate sedis apostolice, cui nos indignos clementia divina prefecit, totius universalis Ecclesiæ regendus ac disponendus nobis status incumbit. Quoniam igitur pluribus Ecclesiærum negotiis occupati, ad vos ipsi venire non possumus, talem vobis virum destinare curavimus, quo nimirum post nos major in Ecclesiæ Romana auctoritas non habetur, Petrum videlicet Damianum Ostiensem Episcopum, qui nimirum est noster oculus & apostolice sedis immobile firmamentum. Huic itaque vicem nostram pleno jure commisimus; ut quicquid in illis partibus Deo auxiliante statuerit, ita ratum teneatur ac firmum ac si speciali nostri examinis fuerit sententia promulgatum.*

III. Legati hujuscemodi mittebantur

ad diversa regna, & eorum legatio interdum porrigebarat in universum regnum, interdum vero in quasdam tantum provincias. Exempli causa, Amatus Episcopus Oloronensis apud Benearnos creatus est Legatus in univerla Aquitania anno millesimo septuagesimo quarto, eaque legatio completebatur metropoles Burdegensem & Auſcitaniam, atque etiam Turonensem. Eadem legatio commissa est Geraldo Cardinali Ostiensi: quæ, ut testatur auctor vita sancti Bernardi, completebatur quicquid inter Pyrenæos montes & Ligerim fluvium intercipitur, ut in Notis ad librum primum Goffredi Vindocinensis ostendit Sirmondus.

Vide supra lib. t.
cap. 46. §. 2. 2.

Vide supra lib. t.
cap. 46. §. 3. 2.
seqq.

IV. Eorum vero auctoritas non in eo solum posita erat ut privatam aliquam causam foli judicare possent. Magnificum fuit quod ad eos pertinebat convocatione Conciliorum generalium ex provinciis quæ intra legationis eorum terminos continebantur. Tum vero in synodis praesidebant universis Metropolitanis; tametsi prærogativam hanc Ansegiso Senonensi Archiepiscopo contradixisset Concilium Pontigenense anno octingentesimo septuagesimo sexto. Sed tempore addito, devorata est hæc lex à Metropolitanis, postquam Gregorius septimus definivit Legatos apostolicae sedis, cujuscunque tandem gradus i forent, præcedere in Conciliis debere omnes Episcopos, ut habetur in Dictatibus ejusdem Pape: *Quod Legatus ejus omnibus Episcopis presit in Concilio, etiam inferioris gradus, & adversus eos sententiam depositionis possit dare.* Magna autem erat eorum dignatio, quod in provincias accederent cum auctoritate suspendendi & depnendi Metropolitanos & alios Episcopos, quod facilius mandatorum suorum executionem obtinerent ac votorum suorum compotes fierent. cuius rei exempla extant quamplurima in epistolis Gregorij septimi & Iovini Episcopi Carnotensis. Quin etiam sedis apostolicae judicio reservare poterant ea quibus Episcopi consentire nollent in Conciliis; ea Legatis auctoritate concepta, ut unicum eorum suffragium æquipararetur collectis totius synodi suffragiis, divisionemque sententiuarum hoc pacto introducerent. Praeceptum id fuerat ad exemplum auctoritatis quam Leo primus tribuerat Episcopo Thesalonicensi, cui Vicarij sedis apostolicae dignitatem contulerat in Diœcesi Illyriciana: *Si autem in eo quod cum fratribus tractandum definiendumve credideris, diversa eorum fuerit atua voluntate sententia, ad nos omnia sub gestorum testificatione ferentur, ut remotis ambiguitatibus quod Deo placeat discernatur.*

Leo in Decret.
tit. 41.